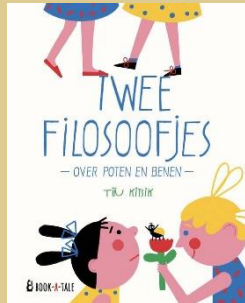

Inspiratiefiche

door Ann Van De Sompel

Twee filosoofjes: over poten en benen

Auteur en illustrator: Tiiu Kitsik

Vertaler: Frans van Nes

Uitgever: Book-A-Tale

Jaar van uitgave: 2025

Over de maker

Tiiu Kitsik is illustrator, vormgever en auteur van kinderboeken. Ze heeft een twaalfstal kinderboeken geïllustreerd en geschreven, waarvan er vele prijzen hebben gewonnen en favoriet zijn geworden bij kinderen. Ze woont met haar twee kinderen en echtgenoot in Berlijn en brengt de zomers door aan de Scandinavische kust in Estland.

Korte inhoud

Twee vriendinnen, Bibi en Franka, voeren een speels gesprek over poten en benen. Ze filosoferen niet op een diepzinnige manier. Vanuit hun verwondering stellen ze elkaar vragen, bouwen ze verder op elkaars ideeën, weerleggen eerdere uitspraken, trekken nieuwe conclusies en onderzoeken ze hoe dieren van elkaar verschillen.

Doelgericht in interactie met de inspiratiefiche

Kinderen en jongeren die meedoen met de Leesjury lezen bewust en actief. Sommigen doen dit tijdens hun vrije tijd in de bibliotheek, thuis of via de school. Jij als begeleider helpt hen daarbij. Door met hen in interactie te gaan, doe je hen als lezer groeien in hun literaire competenties. Daarbij komen vier aspecten aan bod: juryleden beleven, interpreteren, analyseren en beoordelen de Leesjury-boeken.

De inspiratiefiches van de Leesjury bieden jou als begeleider houvast. Ze nodigen je uit om met gerichte vragen en opdrachten te werken. Zo help je de leeservaring van je juryleden te verrijken en verdiepen. Je leest er meer over op <https://www.deleesjury.be/doelgericht-interactie-met-de-inspiratiefiches>.

Deze fiches zijn opgemaakt voor elke Leesjury-begeleider, in de bib of op school. Sta je voor de klas? Elke fiche is gelinkt aan enkele minimumdoelen en eindtermen van het Vlaamse onderwijs. Op het einde van deze inspiratiefiche vind je de gelinkte minimumdoelen of eindtermen.

1

VOOR HET LEZEN

Toon de kaft van het boek en lees de titel voor.

- Waarover zou het boek gaan?
- Wat zijn filosoofjes (een filosoof is iemand die graag nadenkt over grote vragen, zoals “Waarom zijn dingen zoals ze zijn?”; “Kan iets tegelijkertijd waar én niet waar zijn?”; filosofen zoeken niet altijd één juist antwoord, maar denken samen na over dingen die je niet meteen kunt zien)

- **Voorkennis activeren**

Toon afbeeldingen van dieren die voorkomen in het boek. Laat de juryleden de dieren sorteren volgens een zelfgekozen kenmerk, bv.: grootte, aantal poten, dieren uit de dierentuin, insecten, ... Geef mee dat er op verschillende manieren kan gesorteerd worden. Leg de link met het boek (over poten en benen). Stel vragen zoals:

- Welk dier heeft het meeste/minste poten? (gebruik ook woorden als meer, minder, evenveel)
- Welk dier is het grootst/kleinst? (gebruik ook woorden als groot, klein, groter dan, kleiner dan)
- Heeft een slak poten? (een slak heeft geen poten maar een gespierde voet)
- Wat heeft een paddenstoel: een poot, een been, een voet? (paddenstoelen hebben een voet; dit is het alleronderste, vaak verdikte deel van de steel)

- **Voorspellen – onderzoeksvraag formuleren**

Materiaal

- een flipover of krijtbord

- Welke vragen zouden de twee meisjes zich stellen?
- Wie heeft poten? Wie heeft benen? (weetje: een ezel en een paard zijn edele dieren en hebben geen poten maar benen; ze hebben ook geen bek maar een mond, geen kop maar een hoofd)
- Wat zou jij graag willen weten of leren? (teken de juryleden hun vragen op een bord of flap en noteer hierbij hun vraag)

2

TIJDENS HET LEZEN

- **Interactief voorlezen**

Pauzeer regelmatig daar waar Bibi en Franka elkaar onderbreken in hun betoog. Laat de juryleden voorspellen wat de vriendinnen zullen denken of besluiten. Vraag steeds de mening van de juryleden. Je kunt het boek een tweede maal voorlezen zonder te onderbreken om het geheel van het verhaal en de clou mee te hebben.

- **Stellingenspel**

Laat de juryleden rechtstaan als ze akkoord gaan met een stelling van Bibi of Franka. Ze blijven zitten als ze niet akkoord gaan. Laat de juryleden uitleggen waarom ze akkoord of niet akkoord zijn.

- **Het nevenverhaal bovenaan**

Al vanop de eerste pagina zie je bovenaan benen. Vestig de juryleden hun aandacht op deze tekeningen bovenaan. Wat zien ze? Merken ze op dat soms alleen maar de poten of benen getekend zijn? Laat hen de dieren aanwijzen waarover verteld wordt in het verhaal.

→ Welke dieren worden niet afgebeeld waar de meisjes toch over praten? (miljoenpoten, ooievaars, jachtluipaard)

Lees het verhaal nogmaals voor om dit te ontdekken.

3

NA HET LEZEN

Terugblikken op hun onderzoeksvraag

Kijk terug naar de flap die je maakte voor het lezen met de vragen van de juryleden. Kregen zij een antwoord op hun vragen? Speel in op hun onbeantwoorde vragen.

Dieren sorteren

Materiaal

- speelgoeddieren of dierenkaarten over de dieren uit het boek

Laat de juryleden de dieren sorteren op basis van het aantal poten of op grootte. Gebruik daarbij de begrippen: meer, minder, evenveel, grootste, kleinste.

Onderzoek uitvoeren

Materiaal

- speelgoeddieren

Gebruik speelgoeddieren. Laat de juryleden controleren of hun voorspellingen van voor het lezen kloppen. Laat de juryleden ook controleren of de stellingen van de meisjes kloppen. Blik terug naar de tekst en laat kleuters onderzoeken wat juist is:

- Is een spin een insect? (spinnen behoren tot de spinachtigen net zoals de schorpioen en teken)
- Welke dieren hebben 10 poten? (krabben, kreeften, garnalen)
- Heeft een slak een poot? (blik terug naar voorkennis activeren)

→ Heeft een duizendpoot, werkelijk duizend poten? (de namen duizendpoten en miljoenpoten zeggen niets over het potenaantal van deze dieren; afhankelijk van de soort hebben ze meestal tussen de 30 en 382 poten)
Speel in op de vragen van de juryleden.

Filosofisch gesprek

Blik terug op de titel van het boek en de betekenis van filosoof. Bibi en Franka vergeleken het aantal poten van de dieren en fantaseerden hierover. Je kunt filosoferen met de juryleden over de vriendschap tussen Bibi en Franka. Stel vragen die uitnodigen tot nadenken, argumenteren en luisteren naar verschillende perspectieven. Mogelijke vragen kunnen zijn:

- Waarom luisteren Bibi en Franka zo goed naar elkaar?
- Waarom veranderen ze soms van mening?
- Is het erg als je iets fout denkt?
- Wat maakt iemand tot een echte vriend?
- Kun je vrienden zijn, ook als je heel verschillend bent? Waarom wel of niet? (je kan ook verwijzen naar het boek *Albert de nestelaar*)
- Kun je vrienden blijven als je vaak ruzie hebt?
- Kun je iemand een vriend noemen als je elkaar weinig ziet?
- Bibi en Franka denken vaak anders over het aantal poten van de dieren. Waarom blijven Bibi en Franka vrienden?
- Wat leren Bibi en Franka van elkaar?

Afsluitspel: waar hoor ik thuis?

Materiaal

- dierenkaarten over de dieren uit het boek

Een jurylid kiest een dierenkaart en beschrijft deze met de begrippen: groter dan, minder poten dan ... evenveel ... De andere juryleden raden welk dier het is.

Reflectiekring:

Materiaal

- wisbordje
- papier
- potloden

De juryleden vertellen aan elkaar wat ze geleerd hebben.

- Vertel één ding wat je vandaag leerde.
- Hoe ben je tot dit antwoord gekomen?

Laat alle juryleden aan bod komen. Laat hen eerst hun antwoord tekenen op een wisbordje of een papier. Door eerst te tekenen krijgt elk jurylid de kans om een eigen mening te formuleren.

4

VERDER LEZEN

Volgende boeken zijn gelinkt aan dit Leesjury-boek door hun onderwerp, thema, soort of genre. Je kan ze tippen aan je juryleden, zelf lezen en/of gebruiken bij volgende leesactiviteiten:

- Het nummer één telboek / Caspar Salmon en Matt Hunt (ill.) – (Gottmer 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/het-nummer-een-telboek-let-op-we-tellen-tot-een-en-niet-verder>
- Waar dient het voor? / José Maria Vieira Mendes en Madalena Matoso (ill.) (Tiptoe Print, 2022)
<https://www.boekenzoeker.be/waar-dient-het-voor>
- Blad in de wind / José Sanabria en Maria Laura Díaz Domínguez (ill.) (Tiptoe Print, 2021)
<https://www.boekenzoeker.be/blad-de-wind>
- Duizend vissen in de zee: tel maar mee! / Tamara Bos en Barbara de Wolf (ill.) (Luitingh-Sijthoff, 2021)
https://bibliotheek.be/catalogus/tamara-bos/duizend-vissen-de-zee-tel-maar-mee/boek/library-marc-vlacc_10330655?q=Duizend%20vissen%20in%20de%20zee%20%3A%20tel%20maar%20mee%21

Volgende bronnen werden gebruikt bij 'Over de maker':

- <https://www.tiukitsik.com/>

5

MINIMUMDOELEN

Met deze fiche kan je werken aan volgende minimumdoelen:

- Nederlands – Literatuur – Interactie met literatuur – 1.5.2: De kleuters kunnen gedachten of gevoelens verwoorden bij het in contact komen met bekroonde literatuur, zowel fictie als non-fictie.
- Wiskunde – Getallenkennis – Natuurlijke getallen – 2.1.7: De kleuters kennen volgende begrippen: Evenveel, niet-evenveel; Meer, minder, meest, minst, één meer/ één minder.
- Wiskunde – Meten en metend rekenen – Lengte – oppervlakte – inhoud/ volume – 2.3.4: De kleuters kennen de volgende begrippen: Groot, klein – Groter, kleiner – Grootste, kleinste.
- Wetenschap en techniek – Systematische en methodische benadering van wetenschappelijke en technologische problemen – Onderzoekende houding – 3.6.2: De kleuters kunnen aangeleerde woordenschat inzetten om te redeneren over een wetenschappelijke vraag.
- Attitudes – Leren leren – 9.2.3: De kleuters kunnen metacognitieve strategieën inzetten – Het resultaat van een leeractiviteit evalueren en erover reflecteren.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Zo ontstaat er nog meer interactie in de Leesjury-community! Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de gewenste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

© Iedereen Leest en Ann Van De Sompel, 2026
Vormgeving: Simon Bequoye